Nummer VN2019-021583

Directie

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van 10 december 2019

Portefeuille

Deelnemingen (18)

Duurzaamheid en Circulaire Economie (29)

Water (39)

Financiën (15)

Agendapunt

B15

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Kennisnemen van het onderzoeksprotocol van de externe onderzoekscommissie AEB

Het college van burgemeester en wethouders besluit

I. Kennis te nemen van het onderzoeksprotocol van de externe onderzoekscommissie AEB (zie bijlage). Het onderzoeksprotocol gaat in op:

1. Doel en reikwijdte van het onderzoek, conform de opdrachtformulering door het college.

2. Onderzoekscommissie en opdrachtgeverschap, conform de instelling van de onderzoekscommissie door het college op 15 oktober jl.

3. Onderzoeksvragen, met de volgende vier hoofdvragen:

3.1 Wat zijn de oorzaken van de operationele en financiële problemen bij AEB, die uiteindelijk hebben geleid tot het stilleggen van vier van de zes verbrandingslijnen en tot de financiële noodsteun van de gemeente?

3.2 Welke rol heeft de gemeente Amsterdam gespeeld bij het voorkomen en adresseren van de operationele en de financiële problemen bij AEB?

3.3 Op basis van welke argumenten heeft AEB het besluit genomen tot het stilleggen van vier van de zes verbrandingslijnen en hoe is bij het besluit tot het stilleggen van de verbrandingsovens rekening gehouden met de (mogelijke) maatschappelijke impact?

3.4 Welke conclusies en aanbevelingen kunnen worden gegeven voor de toekomst?De hoofdvragen zijn onderverdeeld in een aantal deelvragen.

4. Werkwijze en planning.De onderzoekscommissie verwacht eind mei 2020 het college van B&W en de directie van AEB in de gelegenheid te stellen een (bestuurlijke) reactie te geven op het onderzoeksrapport inclusief conclusies en aanbevelingen. Samen met het eventuele nawoord van de onderzoekscommissie maken deze reacties onderdeel uit van het eindrapport dat in juni 2020 aan het college wordt aangeboden.

5. Communicatie en vertrouwelijkheid.

6. Beschikbaarheid van het onderzoeksdossier.

II. Kennis te nemen dat de externe onderzoekscommissie de door de gemeenteraad geuite wensen en bedenkingen heeft verwerkt in het onderzoeksprotocol.

Kernboodschap

Het college heeft kennis genomen van het onderzoeksprotocol van de externe onderzoekscommissie AEB. Hierin legt de onderzoekscommissie en het ondersteunend bureau vast hoe zij het onderzoek gaat inrichten, de eisen die worden gesteld aan de rapportage en worden oa. de onderzoeksvragen uitgewerkt in deelvragen. De externe onderzoekscommissie is gestart op 30 oktober jl. en verwacht in juni 2020 het definitieve onderzoeksrapport aan het college te kunnen aanbieden.

Bestuurlijke achtergrond

Op 9 juli 2019 heeft het college van B&W ingestemd met het opstellen van een onderzoeksopdracht naar de ontstane veiligheids- en financiële situatie van AEB en een voorstel te doen bij welke deskundigen cq commissie deze onderzoeksopdracht kan worden belegd (ZD2019-009235).

Op 20 augustus 2019 heeft het college kennis genomen van de opdrachtformulering voor de externe commissie en ingestemd om deze voor wensen en bedenkingen voor te leggen aan de gemeenteraad. Tevens heeft het college ingestemd met het beleggen van het bestuurlijk opdrachtgeverschap van de externe commissie bij de burgemeester, wethouder Duurzaamheid en wethouder Deelnemingen en het beleggen van het ambtelijk opdrachtgeverschap bij de gemeentesecretaris (ZD2019-012855).

Op 20 augustus 2019 is de gemeenteraad door middel van een brief geïnformeerd over (onder andere) de onderzoeksopdracht. In de gezamenlijke vergadering van de raadscommissies MLD en FEZ op 12 september jl. en in de gemeenteraadsvergadering op 18 september jl. is de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld tot het uiten van wensen en bedenkingen ten aanzien van de opdrachtformulering. De wensen en bedenkingen worden door de commissie betrokken bij het definitief maken van hun opdracht cq onderzoeksaanpak.

Op 15 oktober 2019 is de externe onderzoekscommissie AEB door het college ingesteld en bestaat uit [redacted].
De gemeenteraad is hierover per brief geïnformeerd op 17 oktober jl. In de brief is toegezegd de gemeenteraad begin december nader te informeren over de uitgewerkte onderzoeksaanpak.

Bestuurlijke prioriteit

n.v.t.

Wettelijke grondslag

artikel 160 lid 1 onder a van de Gemeentewet

Onderbouwing besluit

Ad I. Kennis te nemen van het onderzoeksprotocol van de externe onderzoekscommissie AEB (zie bijlage)

Ad I.1 De externe onderzoekscommissie AEB bepaalt zelf haar onderzoeksprotocol. Het onderzoeksprotocol is gebaseerd op de door het college vastgestelde opdrachtformulering en de daarop door de gemeenteraad geuite wensen en bedenkingen. Het college heeft voorgesteld om als startpunt voor het onderzoek het gemeenteraadsbesluit tot afronding van de onderzoeksfase van de verzelfstandiging van AEB (15 mei 2013) te nemen. De onderzoekscommissie voegt hieraan toe dat, indien signalen daartoe aanleiding geven en het relevant is in het beantwoorden van de onderzoeksvragen, de commissie zich het recht voorbehoud ook onderzoek te doen naar de periode voor 15 mei 2013. De reikwijdte van het onderzoek loopt tot en met het informeren van de gemeente Amsterdam door AEB over het stilleggen van verbrandingslijnen op 24 juni 2019.Het college en de gemeenteraad nemen kennis van het onderzoeksprotocol, die als bijlage is toegevoegd aan de voordracht.

Ad I.2. Onderzoekscommissie en opdrachtgeverschap

De samenstelling van de onderzoekscommissie is conform het instellingsbesluit van het college op 15 oktober jl.; de commissie wordt niet uitgebreid met een vierde lid.

Ad I.3. Onderzoeksvragen

Op basis van een eerste verdieping in de documentatie, en rekening houdend met de wensen en bedenkingen van de raad, heeft de onderzoekscommissie de drie hoofdvragen en deelvragen 'scherper' gesteld en aangevuld. Zie ook besluit II.

Ad I.4. Werkwijze en planning

Het onderzoek is gestart op 30 oktober jl. De planning van het onderzoek is als volgt:

- documentenstudie en reconstructie: november/december
- interviews o.a. met medewerkers en (oud)bestuurders: januari- medio maart
- analyse van de bevindingen: medio maar
- opstellen rapportage: medio maart- medio april
- check op feitelijke juistheden: april- medio mei
- bestuurlijke reactie: eind mei
- eindrapportage: juni 2020

Als opdrachtgever wordt het college van B&W van Amsterdam in de gelegenheid gesteld een bestuurlijke reactie te geven op het rapport van de onderzoekscommissie. Gelet op de positie van AEB in het onderzoek, zal de commissie ook de directie van AEB in de gelegenheid stellen een reactie te geven op het onderzoeksrapport inclusief conclusies en aanbevelingen. De bestuurlijke reactie van het college, de reactie van de directie van AEB en het eventuele nawoord van de onderzoekscommissie maken deel uit van het definitieve eindrapport dat vervolgens aan het college van B&W als opdrachtgever wordt aangeboden.

Ad I.5. Communicatie en vertrouwelijkheid.

Ad I.6. Beschikbaarheid van het onderzoeksdossier.

De commissieleden en de adviseurs van het ondersteunend bureau hebben een geheimhoudingsverklaring ondertekend.Geheime informatie blijft geheim. Conform collegebesluit van 15 oktober jl kan de onderzoekscommissie, indien zij van mening is dat het nodig is om geheimhouding van informatie of documenten op te heffen, daarvan

melding doen aan het college van burgemeester en wethouders. De onderzoekscommissie brengt dus niet de inhoud van geheime documenten naar buiten door ze in het eindrapport op te nemen. Dat kan alleen als het college en/of de gemeenteraad daarmee heeft ingestemd.

Ad II. Kennis te nemen dat de externe onderzoekscommissie de door de gemeenteraad geuite wensen en bedenkingen heeft verwerkt in het onderzoeksprotocol.

Naar aanleiding van de door de gemeenteraad geuite wensen en bedenkingen heeft de onderzoekscommissie een extra hoofdvraag en deelvragen toegevoegd. Het betreft de tweede hoofdvraag: "Welke rol heeft de gemeente Amsterdam gespeeld bij het voorkomen en adresseren van de operationele en de financiële problemen bij AEB?".

Financiële onderbouwing

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in overzicht Nieuws uit B&W. Ter kennisname via de dagmail en reguliere aanlevering aan de raadscommissies MLD en FEZ op 16 januari 2020.

Buiten de gemeente: n.v.t.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2019-106809	Advies (pdf)
AD2019-106805	Bijlage 1. Onderzoeksprotocol onderzoek AEB.pdf (pdf)
AD2019-106801	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2019-113726	GEWIJZIGDE VERSIE Bijlage 1. Onderzoeksprotocol onderzoek AEB - gemeente Amsterdam.pdf (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

[redacted]

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten, voorts wordt de portefeuillehouder gemachtigd tot het maken van tekstuele wijzigingen